

MAGYAR KURIR.

Bécs, Kedden, December 23-dikán, 1823.

Spanyol Ország.

A' Király megújította Miniszteriumát, 's erre nézve következő Decretumokat adott ki: I. „Szolgálatom' java hozza magával, hogy megszűnjék azon időközbeli állapot, melly engemet arra bírt, hogy a' Régenség által kineveztetett Minisztereket elfogadjam. Szükséges, hogy a' különféle Miniszteri tisztségeket általánfogva oly férfiak töltsék-bé, kiket én magam választottam. Mellyre nézve meghatároztam, hogy a' Tengeri-Miniszterséget, mellyet ideig-óraig viselt eddig az Úr, ezzel elhatározólag az Úrnak adjam. Jónak láttam egyszersmind Marquis Casa-Irujót első Status-titoknoknak 's külső Miniszternek; Don Narciso de Herediát Spanyol Országi és Indiai Igazság Miniszterének; Gen. Major Don Jose de la Cruzot Hadi-Miniszternek 's Don Lopez Ballesteróst Financiai tanácsom' tagját 's az adók' fő Igazgatóját Fináncz-Miniszternek nevezni-ki. Az Úr ehhez tartsa magát, 's közzölje a' dolgot mind azokkal a' kiket illet.“ A' Palotában Dec. 2d. 1823d. Tulajdon kezével írta alá a' Király. Don L. Maria Salazarhoz. — II. „Hosszas tapasztalás által oktattatott és próbált férjfiút kívánván tenni (Castiliani) királyi tanácsom' fejevé, kiben a' béliatás és tapasztalás mellett a' Királyhoz való hűség, 's ezen fontos hivatal' viselésére megkívántató minden ügyesség is feltaláltassék, 's mind ezen tulajdonságok egyesülvén Don Ignacio Martinez de Vil-

leában; jónak tartottam, hogy öt Castiliani királyi tanácsom' Kormányzójául kinevezzen, melly tisztség, letóvén az Infantadói Herczeg a' nevezeti tanácsnak Előülölőségét, mostanában megüresült.“ A' Palotában Dec. 2d. 1823. Aláírta a' Király, tulajdon kezével. Don L. M. Salazarhoz. — III. „Mint hogy Don Victor Davisan de Saez mái napon költ Decretumommal fogva első Status-Miniszteri tisztségétől felmentetett, neki a' D. Manuel de Ros y Medrano halála által megüresült Tortosai Püspökséget méltóztattam kegyelmesen adni. Status-tanácsomnak becsületbeli tagjául nevezem ki ötet ezennel 's felmentem egyszersmind Gyontató-atyai foglalatosságai alól, mellyeket személyem közül viselt.“ (Költ a' hol a' többi, 's aláírása ugyan az.) — IV. „Ezen nagy Monarchiának jó kormányzására nézve általjában megkívánatik, hogy oly Status-tanács állítassék fel, melly bírjon mind azon bölcsességgel és tapasztalással, mellyek a' felsőégi hatalmamtól származott határozások végrehajtásának alkalmas kezesei lehetnek. Ezen végből meghatároztam, hogy a' nevezett tanácsnak beiktatásához haladék nélkül hozzá kell fogni, 's egybehívni néhányakat azok közül, kik 1820 Mártz. 7d. akkori Status-tanácsomnak tagjai valának, valamint más különféle hivatalokban jeles férfiakat, szám szerint tízet; 's én fentartom magamnak, hogy ezen most meghatározott számot a' szerint mint majd a' foglalatosságok kívánják, szaporítani fogom. Mellynél

fogva ezen Státus-tanácsban az Előülölő-
séget magannak tartom, szereteti testvé-
remét pedig Don Carlos kir. Herczeget
Assistensnek teszem, azon elsőégi jussal,
hogy távollétemben az Előülölőséget
ő viselje, melly tulajdonsággal és első-
égi jussal ruházom-fel Don Francisco
de Paula kir. Herceg szereteti testvéremet
is; jónak tartom továbbá Fő Kapitány D.
Francisco Eguiát próbált hívségének 's
fontos szolgálatainak jutalmául ezen ta-
nács Seniorává, és Herceg Szan-Car-
lost, D. Juan Perez-Villamilt, D. Anto-
nio Vargas y Lagunát, D. Antonio Go-
mez-Calderont, D. Juan Batista de Er-
rót, D. Jose Garcia de la Torrét 's D.
Juan Antonio Rojást a' Caraccasi fő Ká-
ptalan Canoniját, ugyan ezen tanácsnak
Tanácsosaivá kinevezni. Az első Státus-
titoknok 's a' több Miniszterek tagjai
lesznek a' Státus-tanácsnak, mint voltak
1820 Mártz. 7dike előtt. A' mi a' többi
Státus-tanácsosokat illeti, kik törvénye-
sen neveztetének-ki, 's tistségeikbe ál-
talam újra béiktattattak, vagy ezentúl
béiktathatnak, azokra nézve czélom az,
hogy ez idő szerint munkásság nélkül
legyenek, hanem titulusaikat 's elsőégi
jussaikat ezentúl is megtartsak; 's ha
idővel valósággal hivatalos foglalatossá-
gaikra hívatatnának-meg, ez elsőbbi
kineveztetések ideje szerint fog törté-
ni." A' Palotában Dec. 3d. 1823. Alá-
írta saját kezével a' Király. Marquis Ca-
sa-Irujóhoz.

Lopez-Bannos' testvére Cádizból jö-
vén Coruanában megfogattatott, 's a' sz.
Antoniói kastélyba vitetett. Ez papi sze-
mély, 's a' Valladolidi Püspöknek ada-
tott által.

Ivizából (s' Baleari szigetekről) így
ír a' hadi és polgári Kormányzó a' Ha-
dai Miniszternek: „Kegyelmes Uram! Azon
örvendetes kívánságtól lelkesítettvé, hogy
teljes hatalmába újra béiktattatott Kirá-

lyomhoz engedelmességemet bébizonyít-
hassam, pontosan végre hajtattam mind
azt, a' mi Ő Felségének Oct. 3d. költ
Decretumában foglaltatott. Mellyért is
sietek tudtára adni Excládnak, hogy it-
ten a' partos systema eltöröltetett, 's Ő
Felsége Igazgatása újra azon lábra állít-
tatott, mellyen volt 1820 Mártz. 7dike
előtt."

Madridi tudósításoknál fogva, a' spa-
nyol láncások 's franazia Gardabeli
Schweitzerek között történt egybekapás-
nak indítója, (mellyről közelebbi leve-
lünkben emlékeztünk) törvény elébe idéz-
tetek, 's a' láncások közül sokan ha-
lálra ítéltettek. 'S maga a' Regiment
parancsolatot vett, hogy a' Fő-várost
hagyja oda. Azt mondják, hogy ezen tör-
ténét alkalmatosságával hat ember vesz-
té-el életét, 's két részről többen kap-
tak sebet húsznál.

Dec. 4dikei Madridi levelekből eze-
ket közli a' Moniteur: „Bölcs Decré-
tumnak, hasznos javításoknak 's szüksé-
ges takarékoságnál fogva, naponként
előbb haladunk a' monarchiai Restaura-
ciónak pályáján, bár mit fecsegjenek is
a' Francia Országi és Angliai Liberálisok,
kik ítéleteiket vélekedéseikből 's
ezeket viszont hasznaikból merítvén, Fi-
nanciáinkról darab idő olta a' legna-
gyobb ostobasággal szóllanak. Midőn
arról folyt a' dolog, hogy a' Cortesi
Constitutióval csikorítsanak járomba ben-
nünket, 's arra vegyék a' Külföldet, hogy
azon nagy munkának végrehajtására köl-
tséget adjon, akkor Spanyol-Ország új-
ra megtalálá Hesperus leányainak kert-
jeket 's az abban termelt arany almákat.
A' rablásoknak, gyilkolásoknak, számlí-
vettetéseknek, confiscatióknak, 's Euró-
pa többi részeivel való polgári környül-
állásaink szakadásának közepette, a' zen-
dülések és a' hadnak csapásai közben,
magasztalák a' Liberálisok a' mi kimerít-

hetellen segéd-kütfőinket, hogy a' Külföldiket arra bírassák, hogy tökepenzeiteket a' jó szerencsére és a' Cortesek sorsára bízzák. Ezen Publicisták' állításai szerint semmi sem volt bizonyosabb mint így adni ki pénzét az embernek; alig állították azonban a' szabadságba helyezettett Monarchával együtt újra lábra a' rend, a' törvények' hatalma, a' belső csendesség, 's alig háléként meg az európai Hatalmasságokkal, hogy már egyszerre úgy beszéljenek mintha a' Felszigetet Egyiptomnak minden csapásai meglátogatták volna, 's ez minden hasznaitól 's eszközeitől megfosztatva lenne, elannyira hogy Igazgatásunk csupán a' volt és leendő bankrótok között libeg. De avagy elsüllyedett e Spanyol Ország' földje, midőn a' törvényes királyi-székek újra talpkövévé leve? Elenyészett e a' Országnak termékenységé, avagy kezek nincsenek e a' földművelésre? Vallyon tíz millio ember Európának legzsírosabb földjén semmit sem termeszthetne e, kivált mikor a' Coloniáinak aranyától hosszasabb vagy rövidebb ideig megfosztatva lévő Igazgatás erősen érzi azon szükségét, hogy ezüst Flottáját aratásainak gazdag áldásaival 's termékeinek kieserelésével kell kópótolnia? Különbben pedig az egész Nemzet fogja követni a' hazafiúi hódoltnak azon példáját, melyet az Ország' előkelő Szentegyházainak Papjai mind nemes lelkűségekből, mind jól irányzott hasznaikra nézve adának. A' spanyol Papság, mely az Ország' földjének egy harmadát bírja, bizonyosan kész lesz a' pénzbeli áldozatokra, ezek által hártathatván el egyedül hogy újra léne álljon azon Revolutio, mely ugyan ezen Papok' lételet és gazdagságát annyira veszedelmezte."

Egy Madriti Újság így szól: „Empecinado haladék nélkül a' Madriti töm-

lőzbe fog hoztatni. Ó Ó - Castiliában Roa mellett Olmosban lappangot egy háznál, hol a' Roai bíró fogta el, ki az egész környékbéli önnvállalkozottakat vezérelte. - Gyűlölség' áldozatjává leve vala Empecinado, minthogy a' nép erősen zúgott ellene kegyetlenkedései miatt, ha hogy nem csilapította volna a' lakosokat a' bíró, ki igen nagy tiszteletben tartatik, mivel első volt azok között, kik a' pártos Igazgatás ellen seregeket gyűjtének. Nevezetes hogy Empecinado éppen születése' helyén fogattatott el, hol nem csak hogy menedékre tartott számot, de még azt is reménylette, hogy lazzadást támaszthat. Ó bizonyosan törvény elébe fog idéztetni; mert iszonyodik az emberiség még csak a' meggondoláson is, a' mit (Extremadurában) a' szerencsétlen Caceres városával elkövetett. Különbösen említést érdemel, hogy a' mi pártos hőseink nem tudnak a' becsület mezején halni el 's mindnyájan olly féltékenyek, hogy ha többé vért nem onthatnak, zúgolyákban engedik magokat elfogattatni."

Az Etoile Dec. 13d. így ír Madritból Dec. 6dikáról: „A' Király D. Antonio Delgado Calatayadi polgári és hadi Kormányzóul nevezé ki. — Ugyancsak Ó Felsege D. Ramon Antonio Picót és D. Ramon Valladolidot, a' közönséges hitelnél fő Directorságaiban megerősítette. — Ó - Castiliában Roa városának tisztihivatalai, nem akarják követni Don Nunez Abreunak abbéli ajánlását, hogy Empecinadót szabadon kell bocsátani.

Francia Ország.

Dec. 9d. magános Audientzián fogadta a' Király a' Pápa' Követjét.

A' Toulousei városi tanács f. h. elősajén tartott ülésében azt végzé, hogy az Angoulemi Herczeg' és a' francia Ar-

mada' tiszteletére, azon piacon, mely Ő Iir. Herczegsége' nevét viseli, egy emlék oszlop állíttassék.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból Nov. 25d. indult tudósítások így szöllanak: „Minekutána orosz császári Státus-tanácsos Mincialkynak megérkezése felől, kit bizonyos hamar elmúló baj tartóztatott-fel útjában, 's az Orosz és Török Birodalmak között fenforgó egyenetlenségeknek rövid időn való eligazíttatásokról többé kétség nem lehet, azolta a' külső környülállások iránt mindenek teljeseen megnyugodtak. Melly-renezve a' közelebb tartatott népes Ország-gyűlésén leginkább csak az Ország-nak belső környülállásai felett folytak a' tanácskozások, különösebben pedig azon eszközök felett; miként lehessen a' megrongált Fináncziát helyrehozni. Azt reménylik hogy három nevezetes férjfiakból álló rendkívülvaló biztosság nevezetelnéki, mellyre bizattatnék bizonyos ideig a' belső kormány mindenféle ágazatainak igazgatása.“ (A' Hamburgi Correspondens azon tudósításának e' szerint, hogy t. i. a' nevezett Biztosság, a' török és orosz környülállások felett való tanácskozásra nézve állíttatnék-fel, éppen semmi fundamentoma nincsen.)

Az ezelőtt egész bizonyossággal jelentétt tudósítás, hogy t. i. a' Portának hajdani Tolmácsa Argiropoulo visszahívatatnék, még mind ekkoráig bé nem teljesedett; sőt a' mint látszik, egy vagy más titkos befolyásnál fogva a' parancsolat iránta visszavéttett. Hanem azt hiszik, hogy ezzel a' dolog csupán halasztatik, de elmúlni nem fog.“

Spanyol Amerika.

A' Brazen nevezetű ánglus Korvet

Kapitánya Willes és a' Buenos-Ayresi Igazgatás között történt egyenetlenségről így írnak újobban: „Az ánglus Kapitány azt a' szabadságot vévé magának, hogy a' Republica rendszabásainak ellenére a' Buenos-Ayresi kikötőbe béevezett ánglus hajókat megmotóztá, minekelőtte azok Buenos-Ayres részéről megvisítattak volna. 'S nem halgatván a' Kapitány semmi előterjesztésekre, egy Buenos-Ayresi ágyúzó-ladik reá lőtt a' Brazen Korvet' motózó ladikjára. A' történetnek csakhamar híre futamodott a' szárazon, 's a' Kapitány parancsolatot vett, hogy két óra alatt a' városból takarodjon-ki; ő ezzel hajójára ment, 's onnan Aug. 15d. azt írta az Igazgatásnak, hogy ha neki tüstént elégtételt nem adatnék, bosszút áll a' rajta elkövetett méltatlansáért. Rivadavia Úr a' belső és külső Miniszter meghívta a' Kapitányt Aug. 17d. hogy vele a' szárazon jönnegybe. A' Kapitány még az nap felett, hogy mind addig ki nem lép a' szárazra, míg csak olly illendő elégtételt nem kap, mellyet Igazgatásának jelenthessen. Erre más nap azt visszazonozá a' Buenos-Ayresi Igazgatás, hogy egyenesen az ánglus Ministeriumhoz fog folyamodni, 's a' Kapitány viszont kijelenté Aug. 22d. hogy egy hajót sem creszt se ki se be Buenos-Ayresi vitorlával, míg csak a' kívánt elégtételt meg nem nyeri. Nyughatatlankodván, az ánglus kereskedők ezen történeten, melly reájok kárt vonhatna, levelet írtak a' Kapitánynak, kérvén őtet, fogadná-el az ajánlott egybejövételt; de a' mint látszik semmi változást nem teve határozásában a' nevezett kérés. Aug. 23d. végrehajta fenyegetőzéseit a' Kapitány, elfoglalván az Aranzazu nevezetű Brigget 's hajóját úgy helyhezttetvén, hogy minden béevezni akaró hajókat feltartóztatthasson. Tudósíttatván az ottani tengereken lévő ha-

jós-seregnék Commendánsa Sir Hardy Tamás ezen történet felől, Rio de Janeiroból azonal Buenos-Ayres felé indult.

A' Moniteur jelenti Havannából Oct 21dikéről: „Eppen most vevénk tudósításokat Vera-Cruzból, hol a' zürzavar közönséges azon ellenségeskedéseknek következtében, mellyek ezen város és a' Szan Juan de Ulloai kastély között újra elkezdődtek mind azon tanácskozások mellett is, mellyeket a' pártos Spanyolok' és a' Mexicói Igazgatás' Biztosai egymással tartottak. Harom kereskedőhajók, mellyek innen (Havannából) Vera-Cruz felé evezének, kénytelenek valának terhelkek együtt onnan ismét visszahajózni, minthogy a' kastély és város költsönösen tüzelnek egymásra, 's utóbbi már fele részben szinte egybeomlott. Innen haladék nélkül küldetnek hat kis hadi hajók, mellyek a' kastély számára legénységet, élelmet és hadi eszközöket visznek.

Aug. 16d. indult Panamai tudósítóknál fogva, oda a' Perui Képviselő-kamarának két Tagjai érkezének-meg, kik Jamaikába 's onnan a' Perui Igazgatás' részéről Angliába szándékoznak Deputatusokul. — Pastóból Júl. 4d. így ír egy Bolivar Ármadájabeli Tiszt, ezen Generálisnak ottani Expeditiójáról: „Narino, Valdez, és Torreles Generálisoknak Pasto és Quinto ellen intézett szerencsétlen menetelek után, mi Popayanból Mártz. 12d. valami 7000 emberrel Pasto ellen elindulánk. Menetelünket ezen csaknem járhatatlan földön, melly tüskékkel ledöntögetett fákkal, 's embernői magasságú növényekkel rakva, még bajosabbá tette az, hogy a' Barátok és a' Popayani Püspök a' föld' népét ellenünk felingerleték. Május 28d. végre megérkezének néhány osztályaink Pasto alá. Gen. Bacilla, a' helyheli Kormányzó meglátván

előseregeinket, nevette azon vakmerőséget, miként merészlett egy marélnyi nép ezen meszsze vidékre jönni; de bezzeg elbámúlt midőn Bolivar maga a' fő sereggel megérkezett, 's azt kívánt, hogy a' város bizonyos idő alatt adná-fel magát, különben mind az őrizetet mind a' lakosokat kardra hányatná. Néhány napok mulva feladá magát a' város, 's a' Popayani Püspök is kezünkre került. Bolivar nekie megengedett 's mosolyogva azt mondá, menne-vissza megyejébe, 's ezentúl a' békességnek Evangéliomát hirdesse. Azt mondják hogy a' Püspök tökéletesen megbékélt Bolivarral. Ez maga Quitóba ment, hova a' lakosok sürgetőleg hívák 's a' hol már a' függetlenségnek zászlóji lobognak.

Brasília.

Pernambucoból Oct. 13dikáig terjedő levelek érkezének Londonba. Brásiliának ezen részében bizonyos pezsgés látatik uralkodni. Ezen tartomány némelly másokkal egyetemben lerázta magát azon függést, mellyben Portugallia tartá; hanem úgy hiszik, hogy nagy felekezett vagyon benne, melly inkább republicai intézeteket vagy a' Rio de Janeiroi fő tartománnyal bizonyos szövetségi egyesületet kíván, mint hogy magát a'ja vesse az új Brásiliai Monarchia szoros tekintetének, mellyel az minden tartományokon uralkodni kíván. A' helybeli Igazgatás által zár alá vettett Portugalliai jöszagoknak nagy részét az ottani anglus kereskedők vissza kívánták, mint a' kik hitelezői azon személyeknek kilnek javai confiscáltak; hanem eddigelé nem a'ának még elhatározó választ a' tisztí-hivatalok. Arról nem szöllanak az említett levelek, hogy a' köz csendesség zavart szenvedett volna.

H o l l a n d i a.

Egy Dec. elsőjén költ. királyi határozásnál fogva reájok bízatik a' Catholicus és Protestans Isteni-tiszteleteknek fő Igazgatójira, adnak tudokra a' Híveknek, hogy Ő Cs. és K. Herczegasszonya az Oraniai Herczegné megáldatott testi állapotával vagyton, 's erre nézve kéri a' Hívek az Istent, hogy ezen felséges Herczegnének lebetegedése szerencsésen menjen végbe.

Sardiniai Királyság.

Ő Felsőségének a' Sardiniai Királynak hgyletéről mind egyre kedvezőbbek kezdenek lenni a' tudósítások, 's reménységet nyújtanak arra nézve, hogy Ő Felsőge' egészsége rövid időn teljesen helyre fog állani.

Genuából így írnak Nov. 26d.: „Tegnapelőtt éjjel jött meg ide egy francia Goelet hajón amaz ismerete Barcelonai pártos Kormányzó Rotten. Nem minden nehézség nélkül engedtetett meg neki, előmutatván Marsal Monceyotól való passusait, hogy a' szárazra kiszálhasson, 's a' városba bé nem hocsátatott. Kéntelénített tústént a' Schweitznak venni útját.

B é c s.

Az Ausztriai priv. Nemzeti Bank' Directiója az általa beváltatott papiros pénzről, tegnap, Dec. 22d. reggeli 9 órakor tíz Millio forintot égettelet-el az arra rendeltetett helyen.

*Dec. 22d. a' Státus-papiro-
sainak közép-árrok:*

Státus kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 82 3/6;
Ugyan az 2 1/2 pCtmal 41 1/33 Sorvonásos Kéllsón
1820-ról C. P. — Ugyan az 1821-ről 100 f C. P.
Bizonyítás 1821d. Kéllsónról 100 stért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 3g;
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia
934 1/2 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar Ország.

Pozsony. Az itteni Evang. Lyceum' számos esztendőig volt nagyérdemű Professora 's ez idő szerint Rectora, Nagytiszt. Stanislaides Dániel Úr, hosszas és fájdalmas betegsége után f. h. 6d. reggeli 3 és 4 óra között megholt. Született a' boldogult Eperjesen 1762. 'S végezvén ottan a' Gymnasiumi 's Rector Carlowsky alatt a' Philosophiai tudományokat, Pozsonyba ment; hol ama felejthetetlen Rector Prof. Sztrecsko alatt leginkább Theologiai tudományoknak fekdüött. 1782-ben a' Jénai Univerzitáshiba ment-ki, hol a' jelesebb Professoroknak Philologiai, Philosophiai és Theologiai leczhéjket halgatta. Viszszatérvén Német Országból; darab ideig Pulszky Úrnál Házi-tanító volt. 1786-ban meghívattatott a' Modori Evang. Gymnasium' Rectorául, hanem onnan két esztendő múlva a' Philologiai, Philosophiai és Theologiai tudományok Professorának ment Sopronyba, hol Wietoris, Schwartner és Raics nagyérdemű Collegainak tarsaságában hasznosan munkálódott szinte 1796-ig, a' mikor a' megholt Sztrecsko' helyébe a' Pozsonyi Evang. Lyceumba hívatattat meg. Ezután egész életé' fogytaig itten folytatta sikeresen munkásságát, több ízben viselvén Rectori hívatalt, 's tantráa Hit-tudományt, Erkölesi Theológiát, Egy-

házi Történeteket, sz. Írás magyarázást, zsidó és görög Grammatikát és Philologiai Encyclopaediát. Némelly alkamatosági munkáin kívül, kiadta az „Encyclopaedia Philologiae Graecorum“ című könyvét (tulajdonképen Eschenburg Classica Literaturai kézi könyvének rövid fordítását), melly elsőben 1803-ban 's másodsor 1806-ban jött ki Pozsonyban. Egy özvegyet és két leányt hágy mély bánatban merülve maga után. Halála előtt két esztendővel azon sanyarú családi szerencsétlenséget mérte meg reá a' sors, hogy virágzó leányát eljegyzett állapotjában, 's kevéssel azelőtt érdemes vejét (Eperjesen Prof. Morvayt) és egy unokáját ragadá el tőle a' kérelhetetlen halál. Számos tanítványainak halálatos ömlékezetekben, kiket fáradhatatlan 's lelkiismeretes hivatalbeli hívséggel készítgetett jövődő fontos rendeltetésekre, 's kiknek atyjok és barátjok vala egyszersmind ezeknek életük végéig mindenkor élni fog a' Nemcslelkű. Béke hamvainak!

F. h. 17d. ezeket írják a' Hazai Tudósítások: „Tegnap Budán nagy halotti pompával temettetett el T. Ns. és Vízó Kalmárfy Ignác Úr, Leopold Rendnek Vitéze, T. Ns. Pest Vármegye' Táblabírája és Buda Fő-városunknak 28 esztendeig volt Fő Birája, ki ezen hosszú idő alatt több Ország-gyűlésekben ezen Fő-városnak képét viselvén, magát jelesen megkülönböztette, és kitetsző talentumai által mind Polgár-társainak bizodalját, mind Felsőleges Urunknak megelégedését annyira megnyerte, hogy ritka például az Ausztriai Császári Leopold Rendnek Vitézévé neveztetett. Így a' személyes megtiszteltetést a' városnak használni igyekező törekedéseivel egybekapcsolván, úgy viselt fontos hivatalát, hogy az ő emlékezte sokáig fennmaradó leszen. Hosszas betegeskedése Dec. 14d. hajnalban 70d. esztendejében

munkás életének véget vetett. Eltakarításata a' köz tiszteletnek bizonyosága volt, mert nem csak Buda városának Ns. Magistrátusa 's a' külső Tanács, hanem a' foggyeres és egyéb Polgárok kíséretben számosan megjelentek: azontörül Ns. Pest városának Magistrátusa, Valasztott és egyéb Polgárai, számtalan sok néppel jelen voltak. A' testet a' sz. Gellért hegy alatt lévő temetőbe hat lovas gyasz kocsii vitte, közülötte városi hivatalbeli Ifjak, Ns. Pest Vármegyének Ratonáji, és Buda városának magyar Polgárai tévén tiszteletet. Az egyházi foglalatosságot Mélt. Kollár Istvan Püspök Királyi Magyar Helytartó Tanácsos Úr számos Assistentiával vitte végbe.“

„Pesten Dec. 12d. napján becses és munkás életének 90d. esztendejében végképen elgyengülve meghalt Tek. Nemes Rajkai Friebeisz Antal Úr több T. N. Vármegyének Táblabírája és Ns. Pest Vármegyének sok esztendeig volt fő Adószedője, kinnek hideg tetemei a' közönséges temetőbe illendő halotti tisztelettel Dec. 13d. takarítottak el.“

„Régen nem látszott Pest városában a' nagy rang nélkül lévő személyhez az a' jó indulat, köz részvétel és igaz sajnálkodás, mint a' mellyet Tudós Haraszti Mihály Orvos Doctor Úrnak az Orvosi Kar tagjának, e' f. h. 61. végben ment díszes eltemettetésekor tapasztaltunk. Ezen ifjú Orvos virágzó életének 31dik esztendejében tüdő-gyűladásban halt meg. Valamint tanuló pályáján magát megkülönböztette, úgy a' gyakorló Orvos életet elközdvén, a' köz tiszteletben lévő Tek. Tudós Bene Doctor Úrnak, az ő kedves Mesterének útmutatása szerint oly szerencsésen folytatta orvosi gyakorlását, hogy négy esztendő alatt már nagyon elhíresedett és köz bizodalmat nyert. Kiválthképen haladatossan emlékeoznek róla a' szegények, kiknek egész

készséggel és minden jutalom nélkül szokta nyújtani segédelmét. Az ő temetésén, nem gátolván az esős idő, olly számos minden rendű sokaság volt jelen, hogy az ő jó hírének 's köz tiszteletének ez tagadhatatlan bizonyága. Gradualtatásáról tudós Értekezést írt s' gutaútról."

„Almásról, Ns. Bács Vármegyéből. Az itten lakó Földes Uraságok szép példáját adták az Isteni-tisztelet iránt való buzgóságoknak. Ugyanis ezen szabadsággal díszeskedő Mező-városnak, mellynek lakosai mind Catholicusok, eddig nem lévén az Isteni-szolgálatra alkalmas Szentegyháza, két esztendő alatt egy szép és tágas templomot annyira elkészítették, hogy Advent' első vasárnapján a szokott solosmák és megszentelés után, benne az első Mise fényesen tartatott. Mar azelőtt való szombaton az alap-lő szokott egyházi szertartással, a' helybeli Plebanus Úr által több Papok' szolgálatja mellett megszenteltetett, és az arra hagyott helybe lebocsáttatott. Az első szent ajtatosságra megjelenő népnek sokasága nyilván megmutatta, hogy ezen tágas templom nem lesz idővel elegendő a' számos buzgó híveknek befogadására, kiknek száma 7000-re megyen, és napról napra szaporodik. Még ugyan belső készülteire nézve nem tökéletes a' templom, de a' Földes Uraknak, kivált Consiliárius Mélt. Rudics Maté Úrnak költséges iparkodása, mellyet olly nagylelkűséggel ajánlott az eddig való elkészítésre is, azon édes reménységgel biztat, hogy rövid idő alatt tökéletes és csinos belső készülétű legyen. Az említett Mélt. Úrnak tanácslása szerint, a' templom kereszt formára, Római ízléssel, feljül kerek kupulával van építve, melly forma

különös díszet ad. A' Nemzet' öröme az azt jegyezzük-meg, hogy ámbár a' lakosok nagyobb részint Svábok és Rácok, még is minden ötödik vasárnap az ajtatosság és Predikázio magyar nyelven fog tartatni."

J e l e n t é s .

Minekutána az Iwoniczi és Wrocankai Lotteria, jelentvén hogy bizonyosan végre haitatik, azzal egyszerűs mind 1824 Febr. elsőjére határozottatott húzását Június 10dikéig hosszabbította volna meg, ennélfogva az én Lotteriámban résztvevőknek kedves dolog leszen az arra való emlékeztetés, hogy annak első húzása, mellyben a' fő nyereség egy derék ház Prágában a' 98d. szám alati, és a' mellyért 20,000 forint ígértetik Húszashban, a' jövő Jan. 17dikén; a' második húzása pedig, mellyben a' Wltschkowitzi szép Uradalom, vagy az érette ígért 100,000 forint Ezüst Pénz a' fő nyereség, ugyancsak Jan. 24dikén, az Oct. 17d. történt 's a' Bécsi Ujság és annak Toldaléka, valamint a' Magyar Kurír által is köz hírré tétetett végbemenetel jelentésnél fogva, változhatatlanul és csalhatatlanul végre hajtatik.

Egy Sorsnak az ára mind a' két húzásra nézve csak 10 f. V. Cz. 'S különben is tudva lévén jelenvaló Lotteriának hasznai, nevezetesen pedig az, hogy egy Sors huszonegyszer nyerhet, bővebb ajánlása annyival is inkább feleslegvaló: hogy a' még el nem adatott Sorsoknak kevés számából, mellyeknek nagy a' keleték, bizonyosan lehet reményleni, hogy még az első húzás előtt mind el fognak kelní.

Bayardi Bonnet.